

Chris Houtman

Het negende gebod

Karakter Uitgevers B.V.

Rome, 8 februari 2017

In het Palazzo del Sant'Uffizio ijsbeerde kardinaal O'Flanagan, prefect van de Congregatie voor de Geloofsleer, geïrriteerd door zijn werkkamer. De Ierse prelaat was aan de lijn met Mgr. Wheeler, de aartsbisschop van New York. Afgaande op zijn stemvolume leek het alsof de kardinaal probeerde om de bijna zevenduizend kilometer die hem van zijn gesprekspartner scheidde al schreeuwend te overbruggen.

‘Als we nog niet precies weten wat het is, waarom zouden we er dan in hemelsnaam zoveel geld aan willen uitgeven?’ brulde hij tegen zijn telefoon.

‘Mijn contact in Parijs bezweert me dat het gaat om een manuscript dat mogelijk grote schade kan berokkenen aan onze Heilige Moederkerk,’ be-toogde Mgr. Wheeler.

‘Eerst zien, dan geloven,’ onderbrak O'Flanagan hem knorrig.

‘Er zijn drie bieders, die godzijdank alleen maar de eerste twee pagina's hebben mogen inzien,’ vervolgde de New Yorkse bisschop samenzweerderig. ‘Mijn contact daarentegen is de enige die wél de gehele codex heeft ingezien... We moeten God danken dat hij ons op tijd op het spoor heeft gezet van deze mogelijk rampzalige onthullingen.’

‘Ik snap het probleem, maar wij kunnen onmogelijk het bedrag vrij-maken dat u zojuist noemde.’

‘Dat begrijp ik, eminentie. En het zou ook onverstandig zijn als bekend werd dat de Kerk hier zoveel geld aan zou willen uitgeven. Het Vaticaan mag nooit in verband worden gebracht met de aankoop; de imagoschade alleen al zou funest zijn.’

‘Maar toch wilt u het aanschaffen, zei u net.’

‘Nee, ik zie het iets genuanceerder. Mijn advies zou zijn om het te laten kopen door een anonieme betrouwbare derde partij. Laten we zeggen: om het van de markt te halen.’

‘Zodat niemand erachter komt dat de Kerk probeert om mogelijk schadelijke historische informatie te verdoezelen, is dat het idee?’

‘Inderdaad, eminentie. Dat is precies de imago­schade die ik zou willen voorkomen.’

‘Wat zou er gebeuren als dat manuscript wel openbaar wordt gemaakt?’

‘Dan krijgen we *Women’s March*-achtige toestanden, boze vrouwen, wereldwijd.’

Kardinaal O’Flanagan staarde nadenkend voor zich uit. De stilte die hij liet vallen baarde zeventuizend kilometer verderop enige onrust.

‘Eminentie?’

O’Flanagan liet de Amerikaanse bisschop nog even bungelen. Vanuit zijn raam op de eerste verdieping van zijn werkpaleis tuurde hij naar buiten. Op de Piazza del Sant’Uffizio passeerde een groepje luid kwetterende zusters franciscanessen. Ze waren op weg naar de grote Paulus VI-ontvangstzaal om de hoek, waar – in verband met de gutsende regen – de wekelijkse woensdagaudiëntie van de Heilige Vader zou worden gehouden. Voor jullie doe ik het, dacht de Ierse kardinaal, waarna hij zijn aandacht weer verlegde naar degene die hij aan de telefoon had.

‘Monseigneur Wheeler, ik ken u als een doortastende bisschop. Mag ik weten wat u exact in gedachten hebt?’

‘Dat zou onverstandig zijn, eminentie.’

‘Waarom?’

‘Wat u niet weet, hoeft u ook nooit te ontkennen.’

‘Wat bedoelt u daarmee?’

‘We kennen nog niet alle details van het manuscript, wie ervan afweten of waar het vandaan komt. Dat vereist misschien bijzondere maatregelen.’

Voor het eerst tijdens het telefoongesprek verscheen er een glimlach op het gezicht van O’Flanagan.

‘U hebt mijn zegen, monseigneur. Als ik u zo hoor, weet ik dat u deze vervelende zaak op adequate wijze zult oplossen.’

*

Parijs, 9 februari 2017

Hij wist niet of het zijn gespannen zenuwen waren of een schreeuwende behoefte aan nicotine, maar in elk geval verdwenen die onrustige gevoelens op slag toen Anthony Mulligan eindelijk een trekje nam van zijn eerste sigaret van de dag. Hij stond buiten in de tuin van het Grand Hotel. Hij checkte zijn horloge. Hij was nog niet helemaal relaxed. De tijd begon te dringen; van de 72 uur die de drie aspirant-kopers hadden gekregen, waren er inmiddels 70 voorbij.

Over twee uur moesten ze uitsluitel geven. De laatste dagen waren ze druk geweest met overleg. Mulligan had eergisteren uitgebreid getelefoneerd met professor Niels van Rooijen, die hij kende van een symposium van classici in Rome, waar beiden sprekers waren geweest. De Nederlandse expert had hem duidelijk gemaakt dat het handschrift niet alleen een grote waarde vertegenwoordigde door de zeldzaamheid, maar vooral ook vanwege de bijzondere inhoud. Op Mulligans vraag of de codex een miljoeneninvestering waard was, had de Nederlandse hoogleraar bevestigend geantwoord. Daarna had Mulligan overleg gehad met mensen uit de hogere echelons van het British Museum, met wie hij vooral over de financiering en de kwestie van de rechtenverdeling had gesproken. Maar nu was het bijna zover dat de drie partijen een geheim verbond zouden gaan tekenen om de Plinius Codex gezamenlijk tegen een zo laag mogelijke prijs te kopen. Het idee was dat Laura-Marie Vannet het hoogste bod zou uitbrengen, namelijk de gevraagde negen miljoen. Mulligan en Wilson zouden daar ver beneden blijven, zodat het Louvre zogenaamd met de eer zou gaan strijken. Er was echter een geheime onderhandse akte getekend waar

Rosenthal noch de verkopende partij weet van had. Hierin werd geregeld dat na aankoop een derde van de eigendoms- en exploitatierechten tegen betaling van drie miljoen zou toevallen aan ieder van de twee andere kopers.

Anthony Mulligan nam een laatste trekje en doofde zijn sigaret. Hij was tevreden, niet alleen omdat het nicotinegehalte in zijn lichaam weer was aangevuld, maar vooral over de geheime deal die ze zo meteen met zijn drieën zouden tekenen. Niet alleen zakelijk klopte die, maar ook inhoudelijk. Ze zouden de Plinius Codex wereldwijd uitbrengen in verschillende taaledities. Maar nu speelde er iets anders: Anthony brandde van nieuwsgierigheid om binnenkort de volledige tekst tot zich te kunnen nemen. De onrust stak de kop weer op. Hij haatte zichzelf: tijd voor zijn tweede sigaret dan maar weer.

*

In de woonkamer van Samuel Rosenthal werd door diens vrouw een Jiddisch ontbijt geserveerd: *hamantaschen*, *rugelach* met chocolade, *beygels* met pekelvlees en omelet. Naira Riquelme kon echter geen hap door haar keel krijgen. Gespannen keek ze naar de oude antiquaar, die aan de telefoon was; hij hield zijn hand op het microfoontje in het toestel, zodat hij even overleg kon voeren met zijn opdrachtgeefster.

‘Hoeveel hebben ze geboden?’

‘Vijftien miljoen.’ Rosenthal glunderde, trots op hun beider geslaagde verkooptactiek. ‘Ze zijn als de dood dat het document in Frankrijk, Engeland of Amerika terecht komt en daarmee publiek bezit wordt.’

Naira hield een slag om de arm. ‘Dit is nog niet het bedrag dat ik in mijn hoofd had.’

‘Nee, maar het is wél een grote stap in onze richting. Hiermee gaan ze al vijf miljoen omhoog in hun bod. Als wij nu ook onze goede wil tonen en we zakken bijvoorbeeld een miljoen, dan zullen zij ook moeten bewegen, zeker als we de verplichting tot publicatie uit het contract halen...’

‘Geweldig dat zo’n loze geste zoveel geld waard is.’

‘Ja. En zo krijgen we allemaal wat we willen.’

Naira knikte tevreden. Eindelijk kwam ze toe aan de lekkernijen die voor haar stonden. Ze koos een *hamantaschen*, gevuld met abrikozen-

compote. Het smaakte heerlijk zoet, precies zoals de overwinning die zij binnen afzienbare tijd hoopte te behalen.

*

In de ontbijtzaal van het Grand Hotel in Parijs liep de spanning op. Geïrriteerd wachtten Anthony Mulligan en madame Vannet op de terugkeer van Thomas Wilson, die zojuist uit hun overleg was weggelopen omdat hij een dringende sms had gekregen.

‘Wat is er zo belangrijk dat hij vlak voor de deadline wegloopt?’ filosofeerde Vannet hardop, terwijl Anthony zichzelf nukkig zwijgend een kop koffie inschonk. Ze hoefden niet lang te wachten op het antwoord, want even later verscheen Thomas Wilson alweer. Hij ziet eruit alsof hij moet poepen, dacht Mulligan.

‘Ik vrees dat ik slecht nieuws heb,’ begon Wilson. ‘Ik heb nog geen toestemming gekregen van Washington om mee te bieden op de codex.’

‘Wat?’ snauwde madame Vannet.

‘Ik heb vannacht hemel en aarde bewogen, maar voor uitgaven die zo groot zijn als deze heb ik de toestemming van de Senaatscommissie voor cultuur nodig. En het probleem is niet dat zij willen afzien van de koop, ze zijn er zelfs voorstander van, maar ze zijn de laatste dagen erg druk geweest met al het gedoe in het Witte Huis. Ik heb zelfs de vicepresident erover gesproken. Zoals jullie misschien weten is hij voorzitter van de Senaat, maar ook hij zei dat zijn handen gebonden waren. We moeten wachten op de uitspraak van de commissie voor cultuur vandaag.’

‘En wanneer komt die bijeen?’

‘Vanochtend om negen uur.’

‘En hoelang duurt het dan voordat ze een besluit nemen?’

‘Het staat boven aan de agenda. We weten het binnen een halfuur na aanvang van de vergadering.’

‘Wat is dan het probleem?’ vroeg Vannet. ‘We hoeven pas om elf uur bij Rosenthal te zijn.’

‘Ik bedoelde negen uur Amerikaanse tijd, *Eastern time*.’

‘Dat meen je niet,’ gromde Anthony. ‘Dat is vanmiddag om drie uur!’

‘Ja. Dus we weten het op z’n vroegst om halfvier.’

‘Daar gaat Samuel Rosenthal niet blij mee zijn,’ zei Vannet grimmig. ‘Ik ken zijn reputatie; als je je toezeggingen niet tot de laatste letter nakomt, dan jaagt hij meteen de prijs omhoog. Hij handelt misschien in opdracht van een verkopende partij die de codex wil aanbieden aan een serieus historisch instituut, met de verplichting tot onderzoek en publicatie, maar als het aan Rosenthal ligt, gaat hij er zo de markt weer mee op.’

Mulligan dacht hardop na. ‘Dus wat zeggen we tegen hem?’

Vannet hakte de knoop door. ‘De waarheid, heren. We hebben geen keus. We vragen acht uur uitstel.’

*

Cannes lag erbij zoals je mocht verwachten: zonovergoten met genietende vertegenwoordigers van de happy few. Gezeten op hun peperdure terrassen op het strand lieten de rijken der aarde zich bewonderen door de meute toeristen die langs sjokten over de boulevard. Niemand had echter oog voor de taxi die stopte voor het InterContinental Carlton Hotel en waaruit Esther van Baerle en Thymen Molier tevoorschijn kwamen. Ze waren vanochtend om halfacht vanaf Schiphol vertrokken voor het overleg met Guy Lemaire van Netflix en de delegatie van de investeringsmaatschappij Pansophia, die minstens twintig miljoen wilde steken in de ontwikkeling van een of ander historisch speelfilmproject.

In de lobby van het hotel werden ze opgewacht door Lemaire, met zijn grijze krullende haar en barnstenen brilletje het prototype van een Hollywoodproducer, die hen meteen meenam naar een afgelegen hoekje in de hoteltuin waar een vrouw gekleed in een vale spijkerbroek en een T-shirt op hen wachtte.

‘Mag ik jullie voorstellen aan Helena Lyautey?’

Esther was verbaasd; zij had zich iets anders voorgesteld van deze ontmoeting.

‘Aangenaam.’ De beide vrouwen schudden elkaar de hand. Daarna deed Thymen hetzelfde en begon hij met het quasipopulaire kennismakingspraatje dat Esther van hem kende. Het gaf haar de kans om Helena Lyautey beter in zich op te nemen. Haar spijkerbroek was vaal, maar wel van het merk Gucci. Het T-shirt was van Armani, dus zo sjofel als ze in

eerste instantie leek, was ze allerm minst. Qua leeftijd was ze echter moeilijker in te schatten – ergens tussen de dertig en de veertig. Haar gezicht was matgrauw, ze zag er vermoeid uit, maar misschien kwam dat doordat ze net als Esther en Thymen vanochtend ook een vliegreis achter de rug had.

Nadat iedereen zichzelf kort had geïntroduceerd kwam Guy Lemaire ter zake.

‘Helena, zou je in een paar zinnen willen uitleggen aan wat voor soort project jullie denken?’

‘Ja, natuurlijk. Maar laat ik eerst iets vertellen over Pansophia. Wij zijn een jonge investeringsmaatschappij op het gebied van cultuur en media. Wij werken op ideologische basis; de projecten waarin wij willen participeren hoeven niet per se winstgevend te zijn, maar moeten wel bijdragen aan een betere wereld.’

‘En aan wat voor soort projecten moet ik dan denken?’ vroeg Molier.

‘U kunt ons het beste vergelijken met de Open Society Foundations van George Soros. Een initiatief als The Elders is iets waarin we geparticipeerd zouden kunnen hebben. Of de film *An Inconvenient Truth*, of de films van Michael Moore.’

Esthers interesse was gewekt. Het leek er in eerste instantie niet op dat het een EO-achtige bedoening zou worden, al wilde ze dat nog wel even zeker weten.

‘Ik heb begrepen dat men bij Pansophia enthousiast was over het feit dat ik een theologische achtergrond heb. Kun je misschien uitleggen waarom? Is het project iets christelijks?’

Helena Lyautey lachte breeduit. ‘Ja, maar ik kan je geruststellen: het wordt geen propagandafilm voor het christendom.’

‘Wat wil je precies van ons, Helena?’ vroeg Thymen Molier.

‘Heel simpel. Om te beginnen zouden we graag Esther een maand of twee willen inhuren.’

‘O?’

‘Zoals ik net al zei, hebben we een paar vage ideeën voor verhaallijnen en thema’s, maar daar willen we graag eerst op laten schieten door iemand als Esther. We kennen haar werk, we weten dat ze betrokken was bij projecten als *Agora* en de HBO-serie *Rome*.’

‘Dus het wordt in elk geval een historische film?’

‘Ja.’

‘En wanneer krijg ik als producent er dan mee te maken?’

‘Als wij het er binnen Pansophia over eens zijn dat de scenario-opzet van Esther deugt, dan krijgt jouw bedrijf automatisch de productieopdracht.’

‘Ervan uitgaande dat ik me ook kan vinden in het script, neem ik aan,’ onderstreepte Molier.

‘Uiteraard. Maar de verhaalontwikkeling willen we per se in eigen kring doen.’

‘Waarom?’

‘Daar hebben we onze speciale redenen voor.’

‘Redenen die je niet met mij wilt delen?’

‘Helaas niet, nee. Althans niet in dit stadium. Maar wat ik wel kan delen, is het volgende.’

Ze pakte een document uit haar tas en overhandigde dat aan Molier. Zijn ogen stuiterden razendsnel over de tekst. Het was een notarieel opgestelde intentieverklaring tot het investeren van minimaal twintig miljoen euro in een nader te ontwikkelen speelfilm, waarvoor bij voorbaat de productie werd gegund aan de firma Plotpoint, het bedrijf van Molier. Ook was er een uitzendgarantie van Netflix en bevatte het een passage waarin de Spaanse financiële grootmacht Santander verklaarde bereid te zijn een bankgarantie voor nog eens tien miljoen af te geven, zodra er overeenstemming was bereikt over het scenario en het productieplan.

‘Dus waar het in eerste instantie op neerkomt: kun jij Esther twee maanden missen?’ vroeg Helena Lyautey met een onweerstaanbare glimlach.

‘Op welke termijn?’

‘Per direct.’

‘Vanwaar de haast?’

‘Dat wordt duidelijk zodra zij eraan kan beginnen.’

Lyautey keek Esther vragend aan.

‘Ik zit midden in de opnames van...’ Maar verder kwam ze niet omdat Thymen haar onderbrak.

‘We moeten dan wel het een en ander aanpassen en iemand inhuren die Esthers taken overneemt, maar daar moeten we een mouw aan kunnen passen.’

‘Zijn daar kosten aan verbonden?’

‘Ja, helaas.’

‘Hoeveel?’

‘Dat kan ik niet een-twee-drie zeggen.’

Helena viste een chequeboekje uit haar tas. Ze sloeg het open en schreef een bedrag op de bovenste cheque aan toonder.

‘Vijftigduizend euro om te beginnen, inclusief een voorschot op Esthers honorarium voor twee maanden, is dat voldoende?’

Molier knikte vol bewondering. Deze doortastende manier van zaken-doen beviel hem prima.

‘Deal?’ vroeg Lyautey.

‘Heb ik hier ook nog iets over te zeggen?’ pruttelde Esther. ‘Met alle respect, hoor, maar er wordt hier over mij onderhandeld alsof ik een prof-voetballer ben die een transfer krijgt.’

‘Ik weet zeker dat je hieraan mee wilt werken,’ zei de Française.

‘Hoezo weet je dat zeker?’

‘Omdat een van onze researchers jou persoonlijk heeft aangeraden.’

‘En wie is dat?’

‘Iemand die je nog kent van je studie.’

‘Wie?’

Helena boog zich naar haar toe en fluisterde de naam in haar oor. Esthers mond viel open van verbazing.

*

‘Het spijt me, maar mijn opdrachtgevers kunnen geen uitstel verlenen, de verkoop gaat niet door.’

‘Waarom niet?’ zei Anthony Mulligan met een nijdig wit gezicht. ‘Het uitstel is maar voor een paar uur.’

‘Ik kan niet op de details ingaan, maar het heeft te maken met een gewijzigde biedingssituatie.’

‘U hebt ons gebruikt om de prijs op te kunnen drijven, bedoelt u!’ blies Laura-Marie Vannet in Rosenthals gezicht.

‘Ik heb altijd gedacht dat uw firma en het British Museum door de decennia heen een band van vertrouwen met elkaar hadden opgebouwd...’

voegde Mulligan er op een niet minder boze toon aan toe. ‘Ik kan me vergissen, hoor, maar volgens mij hebben we u in het verleden ontelbare malen van gratis advies voorzien als het aankwam op authenticiteitsverklaringen, achtergrondinformatie, taxaties en tips over mogelijke partijen die geïnteresseerd zouden kunnen zijn in wat u te koop aanbood. Het was een kwestie van elkaar over en weer iets gunnen. Maar die relatie is voorbij, begrijp ik.’

Er verschenen zweetdruppels op Rosenthals bovenlip, hij keek benard, zeker toen Laura-Marie Vannet demonstratief een stap naar voren deed.

‘Ik deel de sentimenten van mister Mulligan. Ook het Louvre is onaangenaam verrast. En we willen ons niet zomaar neerleggen bij het besluit van uw opdrachtgevers, wie dat ook zijn! Ik weet niet waar u deze codex vandaan hebt, maar als het om Frans nationaal erfgoed gaat, dan garandeer ik u dat wij onze vrienden op het ministerie van Cultuur zullen adviseren om goed na te denken. Bijvoorbeeld over het verlenen van een exportvergunning.’

In de nek van de antiquaar verschenen lichtrode vlekken. Tijd voor Mulligan om de duimschroeven nog eens extra aan te draaien.

‘Vertel eens, monsieur Rosenthal, wat gaat er nu gebeuren met die codex?’ zei hij met een satanisch genoegen. ‘Jullie hebben de markt alvast een beetje opgewarmd door ons op te geilen met een preview, wetend dat nu wereldwijd het gerucht rondgaat dat er een uitzonderlijke codex is gevonden waarvoor gerenommeerde instituten als het British Museum, het Louvre en het Smithsonian interesse hebben en nu gaan jullie ermee naar de veiling? Was dat het plan?’

Anthony keek opzij. Wilson was opvallend stil. Voelde hij zich schuldig omdat door het toedoen van zijn superieuren in Washington de deal aan hun neus was voorbijgegaan?

‘Ik vind het heel vervelend,’ sprak de oude antiquaar. Het zat hem niet lekker, er dropen nu ook al zweetdruppeltjes onder zijn keppeltje vandaan. ‘Maar een deadline is een deadline, het spijt me. Ik vind het betreurenswaardig dat we niet tot zaken hebben kunnen komen.’

‘Blijft mijn vraag wat u nu gaat doen met de codex,’ persisteerde Mulligan. ‘Gaat die naar een veiling?’

‘Nee. Nu de deadline is verstreken, gaan we het gunnen aan een vierde partij.’

‘Wat?’ brieste Laura-Marie Vannet. ‘Er is een vierde partij?’

‘Ja.’

‘Sinds wanneer?’

‘Daar kan ik niks over zeggen.’

‘En die krijgen nu ook 72 uur om door u besodemieterd te worden?’ knetterde Anthony Mulligan. ‘Ik ga!’

Hij stiefelde met boze stappen naar de deur.

‘Ik loop wel even met u mee,’ sprak Rosenthal schuld bewust. ‘De buitendeur zit op slot.’ Hij pakte zijn sleutelbos van tafel. ‘Nogmaals, het spijt me enorm.’

Lees ook van Karakter Uitgevers B.V.

CHRIS HOUTMAN

Akte van berouw

Intrige en verraad in het hart van het Vaticaan

Filmische thriller met internationale allure

Martin Hochstettler, commandant van de Zwitserse Garde, staat voor de grootste uitdaging van zijn leven als hij een aanslag op de paus moet zien te voorkomen. Het roept traumatische herinneringen bij hem op. Herinneringen aan de nacht van 28 september 1978, de nacht dat paus Johannes Paulus I tijdens Hochstettlers wacht overleed onder mysterieuze omstandigheden.

Jaap Hofhuis, pastor in de Nederlandstalige Kerk der Friezen in Rome, verneemt dat zijn vader, met wie hij een zeer moeizame relatie onderhoudt, op sterven ligt. Zijn geloof in de Kerk krijgt een enorme dreun te verwerken als hij zijn vaders grote geheim hoort: hij is een van de vele slachtoffers van misbruik binnen de Rooms-Katholieke Kerk. De toch al niet evenwichtige Jaap ontvlamt in woede en gaat op zoek naar de inmiddels hoogbejaarde dader.

Ondertussen vecht Hochstettler met zijn eigen demonen terwijl hij alles op alles moet zetten om de veiligheid van de paus te waarborgen. Maar hij heeft te maken met een eigenzinnige en tegendraadse paus Franciscus die ook nog eens op ramkoers lijkt te liggen met een toenemend aantal zeer conservatieve kardinalen die beïnvloed zijn door dubieuze organisaties als Breitbart News en Opus Dei. De spanning loopt helemaal op als de paus aankondigt het onderzoeksverslag over de financiële misstanden en de corruptie binnen het Vaticaan openbaar te maken. De laatste paus die voornemens was een dergelijk rapport te publiceren was binnen 33 dagen dood...

De verhaallijnen worden op ingenieuze wijze met elkaar verbonden waarbij de intrige zich in sneltreinvaart ontspint om tot een indrukwekkende, zinderende climax te komen.

De pers over *Akte van berouw*:

‘Een thriller die de katholieke wereld doet zinderen.’ – *De Telegraaf*

‘Het thrillerdebuut *Akte van berouw* is een voltreffer. Grote klasse!’
– *Algemeen Dagblad*

‘Een actuele en authentieke debuutthriller met een stevige knipoog naar de historische roman. Geen heilig vuur maar wel pittig vuurwerk.’ – *Hebban.nl*

‘Intrigerend, spannend en filmisch!’ – HDC